

RECHTSPRAAK

Dienstverlener voor bibliotheken met bibliobusdienst valt onder de werkingssfeer van het Verplichtstellingsbesluit 2010, 2014 en 2017 van het Pensioenfonds Openbare Bibliotheken. De dienstverlening valt niet onder de definitie van ‘openbare bibliotheek’ in de zin van het Verplichtstellingsbesluit 2000.

Feiten

Karmac is een in 2008 opgerichte onderneming die werkzaamheden verricht voor en diensten verleent aan bibliotheken. Vanaf 5 januari 2009 verricht Karmac bibliobusdiensten voor een aantal openbare bibliotheken. Vanaf 2014 exploiteert Karmac ook lokale bibliotheken. Stichting Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (hierna: het Pensioenfonds) voert als bedrijfstakpensioenfonds de collectieve pensioenregeling voor de sector openbare bibliotheken uit. Het pensioenfonds is deze procedure begonnen met een vordering voor recht te verklaren dat Karmac Bibliotheek Services B.V. (hierna: Karmac) met ingang van 7 april 2008 onder de verplichtstelling van het Pensioenfonds valt. In het (herstelde) eindvonnis van 27 maart 2019 heeft de kantonrechter voor recht verklaard, dat Karmac met ingang van 16 december 2010 onder de verplichtstelling van het Pensioenfonds valt. Karmac is in hoger beroep gekomen. Zij heeft meerdere gronden aangevoerd. De belangrijkste is dat zij niet valt onder de verplichtstelling van het Pensioenfonds. Het Pensioenfonds van zijn kant is ook in hoger beroep gekomen. De belangrijkste beroepsgrond is dat de verplichtstelling niet pas per 16 december 2010 gold voor Karmac, maar al vanaf 5 januari 2009.

Oordeel

Valt Karmac onder de verplichtstelling van het Pensioenfonds vanaf 16 december 2010?

De minister heeft zonder schending van hogere regelgeving, algemene rechtsbeginselen of enig algemeen beginsel van behoorlijk bestuur en, gegeven de hem toekomende beleidsvrijheid, in redelijkheid kunnen oordelen (1) dat de verplichtstellingsbesluiten 2010, 2014 en 2017 betrekking hebben op de personen die werkzaam zijn in bedrijven of instellingen die onder de omschrijving van de werkingssfeer in die verplichtstellingsbesluiten vallen en (2) dat de onder die werkingssfeer vallende bedrijven of instelling behoren tot de bedrijfstak ‘Openbare Bibliotheken’. Karmac valt onder die werkingssfeer. De aanvraag voor de verplichtstellingsbesluiten 2010, 2014 en 2017 is gedaan door VOB (werkgevers) en FNV/CNV (werknemers). De stelling van Karmac over het gebrek aan representativiteit van het georganiseerde bedrijfsleven dat de verplichtstellingen heeft aangevraagd is, gezien tegen de achtergrond van de zeer gemotiveerde betwisting door het Pensioenfonds, onvoldoende

onderbouwd. Voorop staat dat Karmac wel stelt geen lid te kunnen worden van VOB, maar zij heeft erkend dat zij nooit formeel het lidmaatschap heeft aangevraagd en heeft dus ook nooit formeel een afwijzing van die aanvraag ontvangen. Dat de animo bij VOB destijds wellicht niet groot was om Karmac toe te laten als lid moge zo zijn, maar is onvoldoende. Daarbij komt dat het Pensioenfonds met zijn nagekomen productie aannemelijk heeft gemaakt dat Karmac wel degelijk lid kan en kon worden van VOB. Tot slot is van belang dat het Karmac volstrekt vrij stond, als ongeorganiseerde werkgever in de bedrijfstak 'Openbare Bibliotheken', voorafgaand aan de diverse verplichtstellingsbesluiten een 'zienswijze' in te dienen bij de minister over een voorgenomen verplichtstelling.

Valt Karmac onder de verplichtstelling van het Pensioenfonds vanaf 5 januari 2009?

Uit de door Karmac in het geding gebrachte overeenkomsten met gemeenten blijkt dat zij in de bibliobus beschikbaar stelt: boeken en audiomaterialen (luisterboeken). Van het ook beschikbaar stellen van dagbladen, periodieken en audiovisuele materialen is, onweersproken, geen sprake. In zoverre wordt dus niet voldaan aan de (cumulatieve) collectie-eis, zoals opgenomen in het Verplichtstellingsbesluit 2000. Het Pensioenfonds heeft niet onderbouwd welke eisen de Wet op het specifiek cultuurbeleid (in 2009/2010) stelde en dat Karmac aan die eisen voldeed.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 22-06-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:6158

Zaaknummer: 200.263.020/01

Rechters: W.P.M. ter Berg, M.E.L. Fikkers en A. Elgersma

Advocaten: J.W. de Bruin, E. Lutjens en B. Degelink

Wetsartikelen: 2 Wet Bpf 2000 en 3 Wet Bpf 2000